

նախամտութիւնն բոլորովին, կործանարար պիտի ըլլար մեր բարոյականին համար, վասնզի պիտի թոյլ տար որ մարդը կարենայ ինքզինքը նկատել իբրեւ ոչ մէկ բարձրագոյն զօրութիւնէ կախում ունեցող, առանց օրէնքի եւ անսանձ էակ մը, որ մերթ իր կիրքներուն է խաղալիկ եւ մերթ դիպուածին:

Թէ ճշմարիտ լառութեանց եւ մեծութեանց աղբիւրը Աստուած է միայն՝ քրիստոնէութիւնն է որ մեզի կը սորվեցնէ զայս անառարկելի ստուգութեամբ: Բարիին յաւիտեանական թագաւորութիւնը որ եկեղեցւոյ կեանքին մէջ կ'իրականանայ, երկրի վրայ հաստատուեցաւ՝ այսինքն ինքզինքը մարդոց պարտադրեց ոչ թէ մարդկային գիտութեանց կամ իմաստասիրութեան, այլ աստուածային յայտնութեան լոյսովը: Ու Աստուած իր իմաստութեան եւ զօրութեան հաստատման եւ տարածումին իբրեւ միջոց ընտրեց այնպիսի գործօններ, զորս մարդկային մտայնութիւնը պիտի ի բաց տարաւ մերժէր արհամարհանքով: Պէտք չունի առնիկա ազնուականութեան արիւնով, բարձր զարգացման յատկութիւններով եւ ոյժի եւ

փառքի համաբաւով պարծող անձերու: Իրեն կը բաւեն խեղճը, տկարը եւ նոյն իսկ գերին: Որպէսզի մարդիկ հասկնան արդեօք թէ Աստուած է մեր փրկութեան միակ հեղինակը, եւ թէ ինք միայն կրնայ տալ մեզի իմաստութիւն եւ սրբութիւն . . . :

Այս է Առաքեալին մտածումը. եւ այս միայն կրնայ լինիլ անմերձելի ճշմարտութիւնը: Ո՛չ թէ ամբարտաւանները, անոնք որոնց միակ նշանաբանն է «Մ'ս, Ե'ս», կը տանին յաղթանակը կեանքին մէջ, այսինքն՝ ըստ Աւետարանի՝ «կը ժառանգեն երկիրը», այլ անոնք որ իրենց ամէն մէկ գործին սկիզբն ու վերջը կը մտածեն. «Աստուծո՛վ, Աստուծո՛վ», Առաջնները իրենց անաստուածի անզգամութեան մէջ ի վերջոյ չեն կրնար նշմարել եւ ըմբռնել թէ մ'վ եւ Ի՛նչ են իրենք: Մինչ վերջնները Աստուծոյ մտածումին լոյսովը կը հասնին ճշմարիտ ինքնաճանաչութեան: Մարդոց «յիմար» գաղափար իմաստուն է, ու ճշդագոյն համարածը՝ հզօր, Աստուծոյ չափանիշով, «Որ պարծին» ի Տէր պարծեսցի:»

Թ. Ե. Գ.

ԲԱՆԱՍՏՆՂՇԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՄԱՅԷ ՓՈԹՈՐԻԿԻՆ

Շատ կը չարչարէի դուք ինքզինքնիդ նանիք բաներով. Անոր՝ որ կ'ուզէ քիչ, կեանքն եղանակ է միտ աւելի: Աւելաւոր այս սիրոյ եւ ասելութեան ծով մըն է խրոսով, Ու խաղաղութիւնն եւ ինձ հետ ունիմ. նայեցէի ինձի:

Ձեր յիմարական հրաշքներն ամէն՝ ծովն է կասաղի, Ու դուք կը կրուիք անոր դէմ բազում կեդրերով դրժնեայ, Սակայն, նաւն՝ որուն մէջ ես ձեզի հետ եմ, կը խաղաղի. Վասնզի կոծող ալիքներն կ'իյնան նրբամիս վրայ:

Նուանելու համար այիքներն, զիսեմ եւ բառեր վրսեմ. Շուանի հոգի ունեցէի, հոգին՝ կամ՝ քրոջուններուն. Տըւէի ձեռքերնիդ. հաւասք ունեցէի դուք ձեր վրայ, կ'ըսեմ, Ու այիսի փալէ ինձ պէս ծովուն վրայ, Մինչեւ տաս հետուն:

Թրգ. Թ.

JEAN AICARD

ՔՈՒՆԸ

Հրաւարի մարդը, որ ունէր իր հոգւոյն մէջ
Աստուծոյ լի՝ քան այս երկինքն՝ ա՛յլ մի երկնասուն,
Ու սիրտին մէջ՝ արեւ մ', աղբիւր բոցի անեւջ,
Ու միտքին մէջ՝ հանգարս փայլող երջանկութիւնն,

Մարգ մը, որուն՝ փառքէն հինուած էր վերահկուն,
Ուղիղ միտքէ եւ ամենէն մաքուր վրեժէն,
Որուն խօսեալը ունէին փոշոսկրի յըղկումն,
Մահիկին փայլն, ու կապրոյսին երկներն ամէն,

Ոյր՝ աղամանդ մըն էր ամէն մէկ բառը պերն,
Զորքս, ծրուած, կը ժողվէին աղբասներն խեղն,
Ոյր՝ խոսին մէջ՝ քայլը ծաղիկ ցանէր անվերջ,
Նայուածքն որուն՝ թող կը ցընցուէր հոգւոց սրբութիւն,

Լոյսէ մարդուն վրայ այդ՝ գիշերը երբոր գար,
Մինակ, աղբաս մարդն այս, որուն սրտն Աստուած էր,
Պառկած անքնը, կը փքնուէր զուր տեղ մի քառ,
Ուր, քնանալու համար, գրչուին հանգչեցընէր:

Թրգ. Թ.

JEAN AICARD

ԲԱՆՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՆՇԱՆԱԳԻՐ ԿԱՐԳԱՑ ԲԱՆԻՑ

ԵԶՆԿԱՆ ԵՐԻՑՈՒ

Եփրեմ Ասորին կոչում է Մնացորդաց
գիրքը «Դպրութիւն Իբրամնու» և իր մեկ-
նութիւնը սկսում է այսպէս, «Մատենագիրն
Դպրութեան Իբրամնու, զի է մեկնութիւն
նորա Դպրութիւն» վարումն աւուրց թա-
գաւորաց Յուդայ»...

Սուքն «Իբրամնու» մասին է՝ որ Մնա-
ցորդաց գրքի ասորական անունն է: Բզւն
Եբրայական անունն է Սեփեր Դիբրե Հա-
յամիմ, Sepher Dibhrê Ha-yamim, որ յիշա-
տակում է Դ. Թագ. մէջ Մնացորդ բա-

նից գրեալ են ի զիրս բանից աւուրց թագա-
ւորացն Յուդայ», եւ ի Բեթլէս լիցան (կամ
իդուստոն տօն հէթրօն (Դ. Թագ. ԺԴ, 18 և
28. մե. յաճախ.): Ուրեմն բուն հին անունն
է՝ զիրք բանից աւուրց, որ եփանասունք
փոխել են Մնացորդաց-ի:

Եբրայական անունն անցել է ասորերէն
նախ որպէս Դիբրեամին, Dibryamin, յետոյ
խանգարուել դարձել է Իբրեամին, ibryamin,
անգամ Բրեամին Bryamin, սկզբի դի, di
վանկի զեզչումով որն ասորի գրիչները չը-
փոխել են իրենց լեզուի համահնչիւն նախ-
գիր-ի հետ: Եփրեմ Ասորին, մեկնութեան
հեղինակը հարկաւ գիտէր անունին ծագու-
մը և անպարտ է հետագայ աղճատման հա-
մար:

Հայ թարգմանութեան մէջ էս բառը
ներկայանում է արդէն աղճատ ձեռով, Իբ-
րամն փոխանակ Իբրամն (աւելի ճիշդ